

Szkolny Program profilaktyczno-wychowawczy w Publicznej Szkole Podstawowej OO. Bernardynów im. św. Franciszka z Asyżu w Wiączyńiu Dolnym

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
Ustawa z 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1762 ze zm.).
Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1915 ze zm.).
Ustawa z 14 grudnia 2016r. - Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.).
Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.).
Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.).
Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 276 ze zm.).
Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. z 2022 r., poz. 1700)
Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2024/2025.
Statut Publicznej Szkoły Podstawowej OO. Bernardynów im. św. Franciszka z Asyżu w Wiączyńiu Dolnym.

Ponadto wykorzystano:

Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej Jak wspiera uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego - sporządzony na zlecenie MEIN (oparty na wynikach badań wśród uczniów, rodziców, nauczycieli w okresie kwiecień 2020 - styczeń 2021).

Wprowadzenie

Publiczna Szkoła Podstawowa OO. Bernardynów im. św. Franciszka z Asyżu w Wiączyńiu Dolnym jest placówką oświatową, kierującą się w pracy wychowawczej systemem wartości chrześcijańskich głoszonych przez Kościół katolicki i stanowiących punkt odniesienia dla realizacji procesu dydaktyczno-wychowawczego.

Zadania wychowawcze szkoły są podporządkowane nadrzędnemu celowi, jakim jest wspieranie Ucznia w rozwoju ku pełniej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Wszelkie działania wychowawcze powinny być wzmocniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Szkoła jako jedno ze środowisk wychowawczych wspiera wychowawczą rolę rodziny.

Zgodnie z prawem Oświatowym wychowanie respektuje chrześcijański system wartości – za podstawę przyjmuje uniwersalne zasady etyki, służy rozwijaniu u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości Ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata.

Program profilaktyczno-wychowawczy szkoły jest skierowany do:

Uczniów - którzy rozpoczynając naukę w szkole pragną poznać swoje predyspozycje i rozwijać swój charakter, zdobyć wiedzę, wyznaczyć życiowe priorytety, przygotować się do zadań w życiu dorosłym w sferze rodzinnej, społecznej i obywatelskiej;

Rodziców - którzy posiadając jednocześnie prawo i obowiązek wychowywania swoich dzieci oczekują od szkoły wsparcia i kontynuacji procesu wychowawczego, opartego na wspólnie uznawanych wartościach; wychowanie w szkole stanowi pomoc i dopełnienie działalności rodziny; treści programu stanowią płaszczyznę współpracy szkoły z rodzicami uczniów;

Nauczycieli i wychowawców - którzy będąc przewodnikami młodych na drodze ich pełnego rozwoju kierują się zawsze dobrem dziecka, szanują jego godność oraz prowadzą otwarty dialog z rodziną i środowiskiem, ukierunkowany na harmonijny rozwój uczniów.

ZAŁOŻENIA DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH

1. Najważniejsze czynniki chroniące dzieci przed podejmowaniem zachowań ryzykownych i uzależnieniami:

- a) siła więzi z rodzicami
- b) poszanowanie prawa, norm, wartości i autorytetów społecznych;
- c) silna więź ze szkołą i zainteresowanie zdobywaniem wiedzy;
- d) przynależność do grupy propagującej wartości chrześcijańskie, patriotyczne i obywatelskie.

2. Główne czynniki chroniące związane z rodziną:

- a) wspierający i opiekuńczy rodzice;
- b) harmonia w najbliższym otoczeniu;
- c) bezpieczna, stabilna i dbająca o przestrzeganie norm moralnych rodzina;
- d) wspierające relacje z innymi dorosłymi i dziećmi;

3. Główne czynniki chroniące związane ze szkołą:

- a) poczucie przynależności;
- b) dobra atmosfera w szkole;
- c) prospołecznie nastawiona grupa rówieśnicza;
- d) wdrażanie uczniów do poczucia odpowiedzialności za siebie i innych oraz udzielania sobie wzajemnej pomocy;
- e) pomoc w rozpoznawaniu posiadanych talentów i stwarzanie okazji do odniesienia sukcesu;
- f) zapobieganie przemocy;
- g) promowanie zachowań prozdrowotnych i profilaktyka uzależnień;

4. Kolejność działań profilaktyczno-wychowawczych podejmowanych przez dorosłych wobec młodzieży powinna być następująca:

- a) przekazywanie wartości dotyczących godności i nienaruszalności życia człowieka;
- b) przekazywanie norm moralnych;
- c) budowanie empatii
- d) nauka współpracy i współdziałania w grupie;
- e) kształtowanie samoświadomości dzieci i młodzieży.

5. Lista wartości, które wspierają młodego człowieka w promocji zdrowia i działań profilaktyczno-wychowawczych:

- godność człowieka, miłość bliźniego, szacunek dla siebie i innych, wiara;
- sprawiedliwość, odwagę, lojalność;
- pracowitość, uczciwość, samokontrola;
- asertywność, empatia, opiekuńczość, odpowiedzialność za siebie i innych,

DZIAŁANIA PODEJMOWANE PRZEZ SZKOŁĘ

1. W ramach wspierania rodziny szkoła proponuje:

- bieżącą współpracę uczniów i ich rodziców z nauczycielami, wychowawcami, dyrektorem, prefektem (katecheta), psychologiem i pedagogiem szkoły w rozwiązywaniu problemów,
- współpracę z instytucjami partnerskimi, których celem jest poszerzenie świadomości prawnej uczniów, rodziców i nauczycieli, zapobieganie sytuacjom kryzysowym w możliwie każdym aspekcie,
- wdrożenie procedur ustawy o ochronie dzieci i młodzieży
- spotkania, warsztaty, rekolekcje oraz spotkania integracyjne dla całej społeczności szkolnej (Dzień Rodziny, jubileusze szkolne, wigilie klasowe, święta szkoły)

2. Jako szkoła podejmujemy następujące działania wzmacniające:

a) poczucie przynależności:

- budowanie dobrej atmosfery poprzez działania wychowawcze wszystkich nauczycieli,
- wyjazdy klasowe i szkolne,
- pielęgnowanie tradycji patriotycznych i religijnych poprzez wspólne przeżywanie świąt i uroczystości,
- działania charytatywne,
- imprezy szkolne,
- budowanie prospołecznie nastawionej grupy rówieśniczej,
- budowanie bezpośrednich relacji międzyludzkich,
- budowanie więzi w grupie.

b) dobrą atmosferę w szkole:

- podmiotowe traktowanie ucznia,
- wzmacnianie wśród uczniów i nauczycieli poczucia wspólnoty,
- budowanie poczucia wartości każdego ucznia poprzez umożliwienie mu rozwijania talentów oraz wyrównywania deficytów,
- jasne, spójne zasady w codziennej pracy szkoły,
- jasne kryteria oceniania,
- konsekwentne przestrzeganie zasad regulaminu i statutu szkoły.

c) wdrażanie uczniów do poczucia odpowiedzialności za siebie i innych oraz udzielania sobie wzajemnej pomocy

- uczenie zachować prospołecznych,
- kształtowanie życzliwych relacji pomiędzy uczniami,
- promowanie pomocy koleżeńskiej,
- kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych.

d) rozpoznawanie posiadanych talentów i wykorzystanie ich do odniesienia sukcesu:

- organizowanie na terenie szkoły kół zainteresowań,
- organizowanie konkursów szkolnych,
- udział w konkursach pozaszkolnych,
- organizowanie wystaw prac plastycznych
- praca w ramach projektów,
- wystawianie przedstawiń szkolnych,
- uczestnictwo w zajęciach sportowych i artystycznych,
- zajęcia językowe
- wakacyjne wyjazdy sportowe, kolonie i obozy tematyczne
- współpraca z instytucjami,
- wolontariat.

e) zapobieganie przemocy:

- zajęcia z zakresu komunikacji interpersonalnej dla uczniów wykazujących trudności w panowaniu nad emocjami
- kształtowanie postaw empatycznych i zachowań asertywnych,
- wyciąganie konsekwencji w przypadku zachowań agresywnych, stosowania przemocy fizycznej i psychicznej,

- w odniesieniu do ustawy o ochronie małoletnich regularne informowanie rodziców o sytuacjach trudnych i zamieszczanie informacji w dokumentacji szkolnej.

f) promocję zachowań prozdrowotnych i profilaktykę uzależnień:

- zajęcia profilaktyczne w ramach godzin wychowawczych,
- warsztaty dotyczące zdrowego trybu życia,
- warsztaty na temat bezpiecznego korzystania z technologii komunikacyjno- -informacyjnej,
- warsztaty na temat zagrożeń związanych z substancjami psychoaktywnymi,
- spotkania poruszające tematy związane ze stresem i poczuciem osamotnienia w dzisiejszym świecie.

g) formację duchową:

- organizacja i prowadzenie rekolekcji wielkopostnych oraz wybranych uroczystości religijnych,
- spotkania z osobami propagującymi styl życia oparty na wartościach chrześcijańskich,
- szerzenie kultu św. Franciszka z Asyżu
- propagowanie postaw wielkich Polaków, którzy swoją postawą przyczynili się do zmiany życia innych osób.

REALIZACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO

Szkolny program wychowawczy realizowany jest w ramach:

- wszystkich przedmiotów nauczania i godzin wychowawczych,
- celebracji świąt i uroczystości kościelnych,
- uroczystości i apeli szkolnych,
- zajęć świetlicowych i pozalekcyjnych,
- imprez szkolnych, imprez sportowych i wycieczek.
- doskonalenia zawodowego nauczycieli i wychowawców.

MODEL ABSOLWENTA

Szkoła dąży do tego, aby absolwenta cechowało:

w sferze duchowej:

- ◆ znajomość zasad wiary katolickiej i wola stosowania ich w życiu,
- ◆ podstawowa znajomość Ewangelii i wola dalszego poznawania Biblii,
- ◆ światopogląd oparty na systemie wartości chrześcijańskich głoszonych przez Kościół katolicki,
- ◆ rzetelne wykształcenie i szacunek do dalszego zdobywania wiedzy i umiejętności stosownie do talentów i możliwości,
- ◆ znajomość historii i kultury swojego narodu,
- ◆ troska o znajomość języków obcych
- ◆ przygotowanie do samokształcenia i planowania własnego rozwoju,
- ◆ umiejętność krytycznego myślenia, rozwiązywania problemów i podejmowania decyzji, samodzielność i kreatywność w podejściu do różnych zadań życiowych.
- ◆ umiejętne i rozsądne korzystanie z technologii informacyjnych.

w sferze społecznej:

- ◆ umiejętność rozpoznawania swoich emocji i kierowania nimi,
- ◆ szacunek do siebie i wobec innych,
- ◆ bezinteresowność,
- ◆ wrażliwość,

- ◆ umiejętność radzenia sobie ze stresem, odpowiedzialność za siebie i innych,
- ◆ umiejętność współpracy w zespole,
- ◆ aktywność społeczna,
- ◆ asertywność,
- ◆ umiejętność przyjęcia sukcesu i porażki.

w sferze fizycznej:

- ◆ troska o zdrowie i rozwój fizyczny,
- ◆ unikanie używek i substancji psychoaktywnych,
- ◆ aktywne spędzanie wolnego czasu,
- ◆ umiejętność planowania i organizacji wypoczynku i rekreacji.

w sferze kulturowej:

- ◆ uczestnictwo w różnych formach kultury,
- ◆ umiejętność wyrażania własnych przeżyć wynikających z kontaktu ze sztuką,
- ◆ chęć poznawania ojczystego kraju i jego tradycji oraz szacunek do przedstawicieli innych narodów i ich kultur.

Ewaluacja

Działania Programu będą monitorowane w trakcie roku szkolnego i modyfikowane, gdy zajdzie taka potrzeba na wniosek uczniów, nauczycieli i rodziców.

Uwagi końcowe

Działania wychowawcze podejmowane przez szkołę, które służą wspieraniu wszechstronnego rozwoju oraz kształtowaniu postaw, połączone są z działaniami profilaktycznymi, które umożliwiają korygowanie deficytów i tym samym przeciwdziałanie istniejącym zagrożeniom lub wspieraniu Wychowanków w trudnych sytuacjach. Program uwzględnia treści kształcenia dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów oraz do potrzeb środowiska szkolnego, lokalnego.